

Geachte staatssecretaris Jansen,

Hierbij ontvangt u de reactie van Vereniging Circulair Friesland op de internetconsultatie aangaande de Subsidieregeling circulair implementeren en opschalen (Cio.). Vereniging Circulair Friesland juicht deze regeling zeer toe. Tegelijkertijd stelt Vereniging Circulair Friesland voor om de productgroepen **industriële textiel en (kantoor)meubilair toe te voegen, en hoogwaardige textiel-recycling naast vezel-tot-vezel onder bepaalde omstandigheden toe te staan.**

Introductie Vereniging Circulair Friesland

[Vereniging Circulair Friesland](#) werkt met haar meer dan [170 leden](#) (vele bedrijven, alle Friese overheden en alle Friese mbo, hbo en wo) hard aan het versnellen van de verandering naar een circulaire economie.

Met onze verscheidenheid aan programma's en projecten hebben we een duidelijk doel voor ogen: in de Friese en Nederlandse economie zijn toekomstbestendig, leveringszeker en onafhankelijk. **Als Friese bedrijven, overheden en kennis-/onderwijsinstellingen werken we samen om gedragen** circulaire ontwikkelingen van innovatie naar schaal te brengen. Zo organiseren we verandering vanuit de bedrijven en regio. Daarom zal de regeling direct effect hebben op de leden van Vereniging Circulair Friesland.

Implementeren en Opschalen

De subsidieregeling Cio. is gericht op het implementeren en opschalen van initiatieven en projecten die daar klaar voor zijn. **Daarmee komt de regeling op het juiste moment.** De afgelopen tijd zijn er zijn veel circulaire producten, projecten, en innovaties ontwikkeld die juist nu klaar zijn om op te schalen. Daarmee zou het vertragen van de invoering van deze paragraaf dat momentum kunnen doen stoppen, met desastreuze gevolgen door de onhoudbare concurrentie met lineaire businessmodellen.

Verband CO2 en Circulaire Economie

De relatie tussen circulaire economie en CO2-uitstoot is soms ingewikkeld, en afwegingen tussen CO2 en de gevolgen van grondstoffenextractie zijn normatief. Soms zijn de gevolgen van circulaire toepassingen met een hogere CO2 uitstoot beter dan toepassingen met een lagere CO2 uitstoot. Echter hebben we begrip voor de noodzaak van een toetsingsgrond in de regeling. We staan dan ook **vierkant achter de toetsing van CO2-uitstoot tot scope 3.** Op die manier wordt een zo groot mogelijk deel van de keten meegenomen in de besluitvorming.

Hoogwaardige Circulaire Toepassingen

De regeling richt zicht op hoge R-strategieën. Businessmodellen gericht op R1 tot R6 zijn vaak het beste voor de maatschappij. Tegelijkertijd zijn ze vaak niet goed opgewassen tegen lineaire businessmodellen die zijn gebaseerd op extractie, afhankelijkheid en grondstof schaarste. **Daarmee is deze subsidieregeling cruciaal** voor het organiseren van een volhoudbare economie die werkt voor het welzijn van de mensen in Nederland. Het is ook **goed dat lagere R-strategieën (zoals verbranding) worden uitgesloten**, omdat deze businessmodellen gericht op hogere R-strategieën vaak in de weg zitten (door het concurreren op prijs van een 'afval'stroom). Daarmee sluit deze regeling ook goed aan op de gewenste ontwikkelingen in de transitie naar een circulaire economie.

R-ladder voor Textiel

In artikel 3.3 lid 3 van de paragraaf wordt beschreven dat projecten met betrekking op recycling van textiel slechts in aanmerking komen indien sprake is van vezel-tot-vezelrecycling. Vereniging Circulair Friesland staat altijd voor ontwikkelingen zo hoog mogelijk op de R-ladder. Echter is vezel-tot-vezelrecycling wegens de kwaliteit van versleten vezels en vezels uit de fast-fashionketen niet altijd mogelijk. Om te voorkomen dat vezels die niet geschikt zijn voor fiber-to-fiber recycling alsnog in de verbrandingsoven belanden, moet worden ingezet op andere vormen van hoogwaardige recycling. **Daarom stelt Vereniging Circulair Friesland dat artikel 3.3 lid 3 uitgebreid zou moeten worden tot:**

Artikel 3.3 lid 3

Onverminderd het eerste lid kan een project dat betrekking heeft op recycling van textiel slechts in aanmerking komen voor subsidie indien:

- a. sprake is van vezel-tot-vezelrecycling als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van het Besluit uitgebreide producentenverantwoordelijkheid textiel, **wanneer de vezelkwaliteit daartoe toereikend is; of**
- b. **sprake is van recycling waarbij op grondstofniveau gescheiden wordt voor hoogwaardige toepassing in textiel wanneer vezelkwaliteit niet-toereikend is voor vezel-tot-vezelrecycling.**

Uit de praktijk: Fiber-to-fiber niet altijd mogelijk.

Doordat een groot aandeel secundair textiel (door herhaalde recycling, of door het aandeel (ultra) fast-fashion) te laag van kwaliteit is, en/of bestaat uit een combinatie van meerdere grondstoffen (bijvoorbeeld polyester en katoen), is fiber-to-fiber recycling niet altijd mogelijk. Er zijn initiatieven waarbij garens terug worden gebracht tot de basisgrondstoffen: polymeren en cellulose (vanuit katoen). Deze recyclingtechniek valt niet onder fiber-to-fiber, maar alle grondstofstromen kunnen opnieuw worden gebruikt voor garens.

Productgroepen

Zoals in voorgaande punten wordt beschreven staat Vereniging Circulair Friesland positief tegenover de vormgeving van de subsidieregeling Cio. Echter zien ruimte om het positieve effect van de regeling te vergroten, door de geselecteerde productgroepen – consumptiegoederen uit het NPCE - te herzien. Voor bijvoorbeeld **industriële textiel en hernieuwing van (kantoor)meubilair** zijn er hoopvolle en hoogwaardige circulaire ontwikkelingen, waar het succes afhangt van implementatie en opschaling. De keuze om deze circulaire oplossingen voor grondstoffenafhankelijkheid en -tekort, en een volhoudbare concurrentiepositie te laten slagen is daarom afhankelijk van deze subsidieregeling Cio.

Daarom roept Vereniging Circulair Friesland op:

“Neem de productgroepen: industrieel textiel en (kantoor)meubilair op, in de Subsidieregeling Circulair Implementeren en Opschalen”

Op die manier sluit de regeling goed aan op de behoefte aan de sector van bedrijven die hard werken aan de ontwikkeling van een circulaire economie, en wordt het positieve effect en slagingspotentieel van deze regeling versterkt.

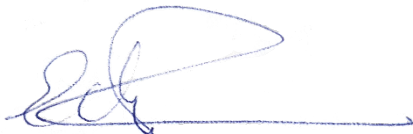
Daarnaast roepen wij op om de resultaten uit de groep die onder deze regeling valt te benutten voor het concreet maken van de doelen voor wet- en regelgeving en stimuleringsmiddelen, voor 2030 en 2050.

Wij dragen met dit voorstel graag bij aan het versnellen van de verandering naar een circulaire economie gericht op grondstofafhankelijkheid, leveringszekerheid en een sterke concurrentiepositie en gebouwd op draagvlak.

Deze brief en voorstellen worden ondersteund door:

Met vriendelijke groet,

Evert Jan van Nijen
Directeur